

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
3408-20

meddelad i Stockholm den 2 december 2021

KLAGANDE

Skatteverket
171 94 Solna

MOTPART

Mattias Eriksson

Ombud: Advokat Mattias Schömer
Advokatfirman Vinge KB
Box 1703
111 87 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms dom den 20 april 2020 i mål nr 3970-18

SAKEN

Inkomstskatt

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

Högsta förvaltningsdomstolen beviljar Mattias Eriksson ersättning för kostnader i

Högsta förvaltningsdomstolen med 168 625 kr.

Dok.Id 252520

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se
www.hogstaforvaltningsdomstolen.se

Telefax

Expeditionstid
måndag–fredag
09:00–12:00
13:00–16:00

BAKGRUND

1. Förmåner som en anställd får från sin arbetsgivare ska som huvudregel tas upp som intäkt i inkomstslaget tjänst. En anställd som förvärvar ett värdepapper på förmånliga villkor ska ta upp förmånen som intäkt vid förvärvet. Om det som förvärvas inte är ett värdepapper utan innebär en rätt att i framtiden förvärva ett värdepapper till ett i förväg bestämt pris eller i övrigt på förmånliga villkor (personaloption) ska förmånen tas upp som intäkt när rätten utnyttjas eller överlåts.
2. Mattias Eriksson förvärvade under 2010 köpoptioner från sin arbetsgivare mot marknadsmässig ersättning. Optionerna gav honom rätt att till ett i förväg bestämt pris förvärva ett visst antal aktier i ett dotterbolag till arbetsgivarbolaget. Av det avtal som ingicks mellan honom och arbetsgivarbolaget framgår bl.a. följande.
3. Optionerna kan omedelbart och under en femårsperiod utnyttjas för förvärv av aktier. Om Mattias Eriksson vill överlåta eller på annat sätt förfoga över optionerna har arbetsgivarbolaget förköpsrätt. Bolaget har vidare rätt att återköpa optionerna om Mattias Eriksson skulle lämna sin anställning. Ersättningen ska i samtliga fall motsvara skäligt marknadsvärde. Om bolaget inte utnyttjar sin förköps- eller återköpsrätt får Mattias Eriksson sälja optionerna till någon annan eller behålla dem.
4. Under hösten 2014 utnyttjade Mattias Eriksson samtliga köpoptioner för förvärv av aktier i dotterbolaget och senare samma år sålde han aktierna till en extern köpare.
5. Mattias Eriksson redovisade aktieförsäljningen i inkomstslaget kapital i sin inkomstdeklaration för 2014. Hans uppfattning var att köpoptionerna utgjorde värdepapper vid förvärvet och eftersom han hade betalat marknadsmässig ersättning för dem uppkom ingen skattepliktig förmån vid den tidpunkten.

6. Skatteverket ansåg att köptionerna utgjorde personaloptioner och beslutade att Mattias Eriksson skulle beskattas för värdet av optionerna i inkomstslaget tjänst när de utnyttjades för förvärv av aktier, dvs. 2014. Enligt Skatteverket innebär det förhållandet att arbetsgivaren hade rätt att återköpa optionerna om anställningen upphörde en så betydande koppling till Mattias Erikssons anställning att optionerna inte utgjorde värdepapper.
7. Mattias Eriksson överklagade beslutet till Förvaltningsrätten i Stockholm som biföll överklagandet och upphävde Skatteverkets beslut samt angav följande.
8. Villkor som innebär att en option endast får utnyttjas vid fortsatt anställning kan medföra att optionen förlorar sin karaktär av värdepapper. Enligt förvaltningsrättens bedömning gäller detta dock inte om marknadsvärdet alltid kan erhållas vid en avyttring. Inte heller villkor om förköps- eller återköpsrätt för utfärdaren innebär att optionen förlorar sin karaktär av värdepapper, om betalning sker till marknadsvärdet. Då Mattias Eriksson enligt optionsvillkoren alltid kunde erhålla marknadsmässig ersättning vid en avyttring fanns inte något krav på fortsatt anställning för att han skulle kunna tillgodogöra sig optionernas fulla värde. Villkoren kan därmed inte anses medföra att optionerna har förlorat sin karaktär av värdepapper.
9. Skatteverket överklagade till Kammarrätten i Stockholm som avslog överklagandet.

YRKANDEN M.M.

10. *Skatteverket* yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska ändra kammarrättens dom och fastställa Skatteverkets beslut samt anföra följande.
11. För att andra instrument än sådana som regleras i aktiebolagslagen (2005:551) ska utgöra värdepapper bör gälla att innehavaren har en ovillkorlig rätt att tillgodogöra sig instrumentets värde och således själv ska kunna bestämma när och hur

värdet ska realiseras, oberoende av anställningsförhållandet. Mattias Erikssons innehav av köpoptioner var villkorat av fortsatt anställning, eftersom en avslutad anställning innebar att han till följd av arbetsgivarens återköpsrätt kunde tvingas att sälja optionerna till denne och på så sätt gå miste om en framtida värdetillväxt. Detta villkor innebär att köpoptionerna har förlorat sin karaktär av värdepapper.

12. *Mattias Eriksson* anser att överklagandet ska avslås och yrkar ersättning för kostnader i Högsta förvaltningsdomstolen med 168 625 kr samt anför följande.
13. Aktiebaserade köpoptioner har likheter med teckningsoptioner som regleras i aktiebolagslagen och den relevanta jämförelsen bör därför vara vad som gäller för sådana. De aktuella köpoptionerna uppfyller mer än väl de krav som uppställts för att förvärv av en teckningsoption ska anses som ett förvärv av värdepapper. Köpoptionerna får därmed anses ha utgjort värdepapper vid förvärvet.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet

14. Frågan i målet är om en anställds förvärv av köpoptioner från arbetsgivaren som förenats med villkor om rätt för arbetsgivaren att till marknadsvärde återköpa optionerna vid avslutad anställning ska anses utgöra förvärv av värdepapper.

Rättslig reglering m.m.

15. Till inkomstslaget tjänst räknas enligt 10 kap. 1 § första stycket inkomstskattelagen (1999:1229) inkomster på grund av tjänst till den del de inte ska räknas till inkomstslaget näringsverksamhet eller kapital. Enligt 11 kap. 1 § första stycket ska löner, arvoden, kostnadsersättningar, pensioner, förmåner och alla andra inkomster som erhålls på grund av tjänst tas upp som intäkt, om inte något annat särskilt anges.

16. Av den s.k. värdepappersregeln i 10 kap. 11 § första stycket följer att om en skattskyldig på grund av sin tjänst förvärvar värdepapper på förmånliga villkor, ska förmånen tas upp som intäkt det beskattningsår då förvärvet sker. Om det som förvärvas inte är ett värdepapper utan innebär en rätt att i framtiden förvärva värdepapper till ett i förväg bestämt pris eller i övrigt på förmånliga villkor (personaloption), ska förmånen enligt andra stycket tas upp som intäkt det beskattningsår då rätten utnyttjas eller överläts.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

Skattefrågan

17. Mattias Eriksson har på marknadsmässiga villkor förvärvat köpoptioner från sin arbetsgivare. Optionerna ger honom rätt att under en femårsperiod som infaller direkt efter förvärvet till ett i förväg bestämt pris köpa aktier i ett dotterbolag till arbetsgivarbolaget. Om Mattias Eriksson skulle lämna sin anställning har arbetsgivaren rätt att återköpa optionerna till marknadsvärde.
18. Skatteverket anser att den omständigheten att arbetsgivaren har rätt att återköpa optionerna för den händelse Mattias Eriksson skulle välja att avsluta sin anställning gör att optionerna inte utgör värdepapper.
19. Av praxis framgår att villkor som innebär att förvärvade optioner förfaller och inte kan utnyttjas om innehavaren lämnar sin anställning medför att de inte anses utgöra värdepapper vid beskattningen (se t.ex. RÅ 1994 not. 41 och RÅ 1994 not. 733 samt RÅ 2007 not. 177).
20. I förevarande fall har arbetsgivaren förvisso rätt att återköpa optionerna om Mattias Eriksson skulle lämna sin anställning men han har i så fall rätt till marknadsmässig ersättning och uteblivet återköp leder inte till att optionerna förfaller. Vid sådant förhållande anser Högsta förvaltningsdomstolen att villkoret om återköp inte innebär att köpoptionerna förlorar sin karaktär av värdepapper.

21. Skatteverkets överklagande ska därmed avslås.

Ersättning för kostnader

22. Mattias Eriksson har vunnit bifall till sin talan och målet avser en fråga som är av betydelse för rättstillämpningen. Det finns därför förutsättningar att bevilja honom ersättning för kostnader i Högsta förvaltningsdomstolen. Yrkat belopp bedöms som skäligt.

_____	_____
_____	_____
_____	

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Margit Knutsson, Per Classon, Inga-Lill Askersjö och Linda Haggren.

Föredragande har varit justitiesekreterarna Marianne Bergqvist och Tobias Andersson.